

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, SZOMBAT, 1924 szeptember 27.

265. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Az elmaradt mérkőzés

A sport eseményei rövid időközben most már másodszer kíváncsognak a hatodik oldalról a legelső hasábra.

A nyár elején már ezen a helyen foglalkoztunk azzal az eseménnyel, hogy — hosszú szünet után — a budapesti FTC. Beogradban játszott. A mérkőzésnek nem a sportértéke érdekelt és érdekel bennünket. De lehetetlen meg nem látni, örvendezéssel észre nem venni a sportnak a nemzetközi megbékélésre nevelő hatását. A megszakadt nemzetközi érintkezésnek az athléták és footballisták legalább olyan pionirjai, mint a hivatásos diplomaták. A nemzetközi érdeklődés sokkal szuggesztivebb erővel és sokkal inkább tömegeket megmozdító hatással tekint a nagy nemzetközi mérkőzések felé, mint amennyire a legnagyobb tudósok kongresszusa, vagy a genfi konferencia tudta foglalkoztatni. Amikor a minap a budapesti footballcsapat beogradi szereplésének jelentőségét fölmértük, elsősorban arra a nemzetközi viszonyra gondoltunk, aminek a két szomszédállam között barátságossá hangolása mindakét szomszédállamnak érdekében áll, de legnagyobb érdeke az itt élő magyarságnak fűződik hozzá.

Az a sportesemény, amivel most újra ezen a helyen kell foglalkoznunk, a Szegedi Athletikai Klub jugoszláviai körútválkapcsolatos. A szegedi footballisták játszottak Beogradban, játszottak Zomborban s most, amikor Szuboticán kellett volna mérkőzniök, a belügyminiszter politikai okokból megtiltotta a mérkőzés megtartását s hír szerint úgy intézkedett, hogy hat hónapig magyarországi csapat nem játszhatik az SHS. királyság területén.

Ehhez a betiltáshoz felhivatalos magyaráztként hivatkoznak azokra az újságcikkekre, amelyek az egyik szegedi és a Nép című budapesti lapban a szegedi vasutascsapat nyáreleji szubotici mérkőzéseiről megjelentek. Ezek a cikkek arról számoltak be, hogy az ittjárt szegedi footballisták elé virágot és piros-fehér-zöld kokárdákat szórtak a szubotici magyarok, akik meghatottan, zokogva borultak rájuk.

Ha ezekből a tudósításokból egyetlen egy szó, egyetlen egy betű igaz lenne, vagy ha csak olyan egyetlen jelenség merült volna fel, amiből a legbizarrabb fantázia, a legvérmesebb képzelőtehetség, vagy raffaeli színész erő tulozhatta volna a sajtóközleményeket, talán érthetőnek lehetne tartani a betiltást és érthetőnek — a magyar lapok szen-

zációját. De mindebből semmi nem történt és semmi nem történt olyasmi, amit tulozni, kiszínezni, eseménnyé nagyítani lehetne. Eppen ezért érthetetlen a hatósági rendelkezés és éppen ezért — megbocsáthatatlan bünt, jóvátehetetlen gonoszságot követtek el azok, akik ezekkel a valótlan, hazug sajtóközleményekkel a jugoszláv-magyar megértés útjába állottak és botor meggondolatlansággal megnehezítették a történelem végzése folytán elszakadt magyarság helyzetét.

Mi hozzá szoktunk már ahhoz s igyekeztünk az SHS. királyság magyar nemzetiségű polgárait is hozzászoktatni ahhoz, hogy a magyarországi eseményekben — külföldi eseményt lássunk. Mindaz ami Magyarországon történik vagy elmulasztódik, bennünket legelső sorban abban a vonatkozásban érdekel, hogy milyen hatással van a magyar kisebbségek helyzetére. Magyarország belpolitikai eseményeiről nincs ítéletünk, de nem egyszer tettük már szóvá azokat a meggondolatlanságokat,

azokat a botorságokat, melyeket a magyarországi közélet felelőtlenségei a magyar kisebbségek rovására elkövettek. Sokszor megírtuk már: elég nekünk a magunk baja, ne súlyosítsák azzal, hogy olyan kijelentéseket tegyenek, olyanszenzációkat koholjanak, melyek talán a trianoni Magyarország tényekkel nem számoló elbusultjaiban felidéznek a részeg illúziók egy-két pillanatig tartó mámorát, de amelyek azután kemény intézkedésekkel és szigorú tilalmakkal nehezdednek rá a magyar kisebbségekre.

Ki fogja jóvátenni azt a bünt, amit egy szegedi uszító újság s a Nép: a „gyilkosok szaklapja“ elkövetett? Mindazt, ami az SHS. királyság és Magyarország közti békés viszonyt zavarja, elsősorban is és legvégül is az itt élő magyarság szenved meg. Nekünk nem fájnak az elmaradt sportmérkőzések, de mérhetetlenül fáj az a gonosz meggondolatlanság s égbekiáltó könnyelműség, hogy magyar írás és magyar szó rak terheket vállunkra.

A király vasárnap érkezik vissza Beogradba

A radikális-párt a szerb-horvát megegyezés mellett

Beogradból jelentik: A belpolitikai helyzetben a pénteki napon bizonyos stagnáció állott be, aminek főként az az oka, hogy Petrovics Nasztáz belügyminiszter zagrebi tárgyalásairól a kormány még nem informálta az udvart, amelynek állásfoglalásától függ a kormány összetételében beálló változás keresztülvitele.

Az egyik beogradi lap pénteken délutáni számában közölt híradás nyomán olyan hírek terjedtek el, hogy Davidovics Ljuba miniszterelnök a királyhoz készült Beljére, ezt a hírt azonban nem erősítették meg. Kormánykörökből nyert értesülés szerint sem a miniszterelnök, sem a belügyminiszter nem utazik el Beljére, mert a vadászaton levő király a legközelebbi napokban már visszaérkezik Beogradba és Davidovics Ljuba miniszterelnöknek alkalma lesz tájékoztatni a zagrebi tárgyalások eredményéről.

A parlamenti klubok kihaltak; alig egypár képviselő tartózkodik Beogradban. A délelőtt folyamán dr. Moser németpárti és Vuics Demeter földművespárti képviselő felkereste Davidovics miniszterelnököt és Petrovics Nasztáz belügyminisztert, skiknél a bánási tisztviselői kinevezések ügyében tiltakozást jelentettek be, mert több bánási kinevezés miatt úgy a Német Párt, mint a földművespárt körében nagy az elégedetlenség. A miniszterelnök és a belügyminiszter megígérték a panaszokat

előterjesztő képviselőknek a sérelmek orvoslását.

A földművespárt kongresszusa

A földművespárt vasárnap országos kongresszust tart Beogradban, amelyre különösen Boszniából már számos kiküldött érkezett a fővárosba. A kongresszuson, hírszerint, többek közt szóba kerül a földművespárt kormányba való belépésének kérdése is.

Elmarad a radikális párt boszniai nagygyűlése

A radikális párt — mint már jelentettük — a boszniai Prijedorban nagy népgyűlést készült tartani, amelyre több mint husz radikális képviselő akart leutazni. A prijedori radikális pártszervezetben közben ellentétek merültek fel és a helyi vezetőség arra az álláspontra helyezkedett, hogy a gyűlést el kell halasztani. A gyűlést el is halasztották, amiről értesítették a párt központi főbizottságát.

A minisztertanács ülése

A minisztertanács péntek esti ülésén befejezte a rokkant-törvény tárgyalását és csekély módosítással elfogadta dr. Behmen szociálpolitikai miniszter javaslatát, amelyet a szociálpolitikai minisztérium a rokkant-egyesülettel egyetértésben dolgozott ki. Az új törvény 247 millió dinárral többkiadást jelent évenként és a fedezetről való gondoskodással a pénzügyminisztert bízták meg.

Sumenkovics kereskedelmi miniszter referált ezután a reszortjába tartozó tisztviselői kinevezésekről, majd Davidovics miniszterelnök referált a politikai helyzetről és bejelentette, hogy tekintettel arra, hogy a király vasárnap érkezik vissza Beogradba, nem utazik el Beljére.

Marinkovics külügyminiszter beszámolt ezután a montenegróialbán határon történt határincidensről, amelyet egy montenegróiban bandának Albániába való betérése idézett elő. Végül Spaho pénzügyminiszter tett jelentést a Bleer-csoporttal folytatott tárgyalásairól. Az állam három millió dollár hitelt vett fel, amelynek kötvényeit a Bleer-csoport már kedvező feltételek mellett helyezte el az amerikai pénzpiacra. Ezenkívül az államnak opciója van még két millió dollár hitelre, ugyancsak a Bleer-csoporttól. A három millió dolláros kölcsönt az Adria-vasut kiépítésére fogják fordítani.

Jovanovics hívei a szerb-horvát megegyezés mellett

A kormány Radicsékkal folyó tárgyalásait ellenzéki körökben különbözőképpen ítélik meg. Mig a szélső jobboldali Pribicsevics-párti sajtó a legnagyobb bizalmatlansággal kíséri a tanácskozásokat és azokat az ország megbontására irányuló akciónak mondja, a radikális-párt körében sokkal rezerváltabban viselkednek az akcióval szemben. A radikális-pártnak Pasics körül csoportosult jobboldali frakciója felülműven hallgat, mig Jovanovics Ljuba hívei viszont egyáltalán nem titkolják, hogy szimpátiával nézik a horvátokkal való megegyezésre irányuló törekvést és szívesen látnák, ha a megegyezés létrejönne.

Munkatársunknak alkalma volt pénteken hosszabb beszélgetést folytatni erről a kérdéstről egy horvátországi radikális politikus-sal. A politikus kijelentette, hogy az azon az állásponton van, hogy az állam belső berendezkedésének problémáját meg kell oldani, tekintettel arra, hogy az eddigi megoldás nem bizonyult a gyakorlatban megfelelőnek. Bár ideológiai szempontból elég jól volt felépítve az állami berendezkedés, azonban annak gyakorlati keresztülvitele nem fedte annak ideológiai tartalmát és ennek folytán egyre növelte az elégedetlenséget, különösen Horvátországban a mostani berendezkedéssel szemben. Így lehet megmagyarázni, hogy a horvát nép, különösen a horvát intelligencia, amely 1918-19-ben még szinte egyöntetűen helyeselte az új állami berendezkedést, rövidesen elfordult attól és Radics István, akit talán személyes képességei nem is predestinálnak erre a szerepre.

magá köré tudta gyűjteni szinte az egész horvát népet.

Ma, amikor Davidovics a kormány részéről kísérlet folyik arra, hogy a szerb-horvát megegyezést létrehozzák, minden becsületes és okos ember nem tehet mást, mint hogy azt rokonszenvvel kísérelje és annak sikereket kívánjon. Az ellenzék a maga részéről nem akadályozza meg ennek a megegyezésnek a megvalósítását és ellenzéki működését a legszűkebbre korlátozza. Biztosíthatom, — fejezte be informátorunk nyilatkozatát — hogy a radikálpárt legnagyobb része így gondolkozik ebben a kérdésben.

Lopással vádolt kormánybiztos

Kirúgották egy szubotici tanár lakását

Érdekes ügyben tettek feljelentést pénteken délelőtt a szubotici rendőrségen. Kálmán Károly volt szubotici polgári iskolai tanár felesége bejelentette a rendőrségnek, hogy az alatt, amíg családjával külföldön tartózkodott, szubotici lakásukat teljesen kifosztották. A lopásból eredő kár több százezer dinárt tesz ki.

A feljelentés szerint Kálmánék 1918-ban távoztak el Magyarországra, azzal, hogy szubotici házukat majd alkalomadtán, a benne levő bútorkkal együtt, értékesítik. Távollétük alatt a belügyminisztérium intézkedésére a házat berendezésével együtt szekvesztrum alá helyezték és kormánybiztosnak Mukurszov Szergejt nevezték ki. 1922-ben a házat feloldották a szekvesztrum alól és azóta minden felügyelet nélkül állott. Kálmán Károly felesége a napokban vissza jött Szubotícára, ahol meglepődve vette észre, hogy távolléte alatt lakását teljesen kifosztották. A butorok nagyrészt és a felsőszobák, az ágyneműket elhordták, úgy, hogy a ház tulajdonosait jóformán üres falak fogadták.

Kálmáné a rendőrségen elmondta, hogy a lakás kifosztásával Mukurszovot gyanúsítja, s tanukat kért kihallgatni annak igazolására, hogy a volt kormánybiztos a lakásból származó több holmit egy Langerne nevű szubotici asszonynak adott át eladás végett.

A feljelentés alapján a rendőrség nyomozást indított az ügyben. A nyomozás fogja kideríteni, hogy a károsult gyanúja mennyi alappal bír.

Szófiában letartóztattak egy szerb ujságirót

A szófiai jugoszláv ügyvivő tiltakozására bocsátották szabadon

Beogradból jelentik: A szófiai rendőrség emberei szerdán este a szófiai vasútállomáson letartóztatták Herenda Brunó szerb ujságirót, a beogradi »Vreme« kiküldött munkatársát. Az ujságiró a Szófiából Caribrod felé induló vonat egyik utasának levelet adott át, amelyben Vekov bolgár hadügyminiszterrel lapja számára folytatott interjú szövegét küldte Beogradba. A titkosrendőrök épp a levél átadásának pillanatában fogták le a hírlapirót és elkobozták tőle a levelet, majd a vasúti komisszáriátusra vitték, ahol megmotozták és minden tiltakozása ellenére egész éjjel fogvatartották. Csak másnap, a szófiai jugoszláv ügyvivő közbenjárására bocsátották szabadon.

Csütörtökön délelőtt Milkics szófiai jugoszláv ügyvivő látogatást tett a külügyminisztériumban és til-

takozását jelentette be a szófiai rendőrség eljárása miatt. Az ügyvivő hangsúlyozta, hogy az eset annál feltűnőbb, mert az ujságiró a letartóztatás előtt egy aktív bolgár miniszterrel készített intervjút és Cankov miniszterelnök néhány nappal előbb annak az óhajának adott kifejezést, hogy a szerb ujságirók minél gyakrabban tegyenek látogatást Szófiában. A külügyminiszte-

rium sajnálkozásának adott kifejezést és intézkedett, hogy a bűnösöket büntessék meg.

A kellemetlen incidenssel kapcsolatban a Jugoszláv Ujságíróegyesület is érintkezésbe lépett a bolgár ujságíróegyesülettel és tiltakozása mellett felhívta a bolgár ujságíróegyesületet, hogy a meghurcolt szerb ujságirónak szerezzen teljes elégtételt.

Hat hónapig nem játszhatik magyarországi futballcsapat a Vajdaságban

Miért tiltották be a Sz. A. K. subotici mérkőzéseit?

A Szegedi Atlétikai Klub csapatát, amely Beogradban és Szomborban játszott ezen a héten két-két mérkőzést, a Sand és a Bácska vezetősége szombatira és vasárnapra lekötötték abban a reményben, hogy a belügyminisztérium, amely tudvalevően Szubotícán eddig nem engedélyezett magyar csapatokkal mérkőzést, ez alkalommal nem hátrít akadályokat a szegedi csapat szubotici szereplése elé.

A rendező egyesületek ezirányú kérvényét azonban a belügyminiszter minden indoklás nélkül elutasította. Az elutasító határozatot táviratilag kapta meg Gyorgyevics Dragosláv főispán, aki azonnal közölte azt a Bácska és a Sand vezetőségeivel. A belügyminisztérium váraiban és szubotici sportkörökben nagy feltűnést keltő rendelete nagy zavarba hozta a rendező egyesületeket, mert időközben megérkezett Szubotícára a szegedi csapat. Minthogy úgy a Sand, mint a Bácska már előzetesen meglehetősen nagy összeget költöttek a két mérkőzés megrendezésére, felkérték Prsics Marko bunyevác-sokác-párti képviselőt, hogy eszközölje ki a tiltórendelet visszavonását. Prsics képviselő pénteken interviút is a belügyminisztériumban, ahol azonban kijelentették, hogy az engedélyt semmiesetre sem adhatják meg, mert a belügyminisztériumnak az az aggodalma, hogy a magyar csapat szereplése Szubotícán nemzetiségi tüntetésre adna alkalmat. A belügyminisztériumban egyben közölték Kuluncsics Andrásval, a Bácska válogatott játékosával, aki

Prsics képviselővel együtt járt el a mérkőzés engedélyezése érdekében, hogy a minisztérium hat hónapig az egész Vajdaság területére nem ad játékos engedélyt magyarországi csapatoknak. A hat hónap letelte után esetleg revízió alá veszik ezt a rendelkezést, addig azonban csak az ország többi részében vendégszerepelhetnek magyarországi futballcsapatok.

A belügyminisztérium elutasító rendeletének előzményei még a Szegedi Vasutasok szubotici itartózkodása idejére nyulnak vissza. A jónévű szegedi bajnoksapat júniusban a Bácskával és ZsAK-al mérkőzött és erről a turáról a Nép című budapesti fájvédő lap tendenciózus és hazug tudósítást közölt, azt írván többek közt, hogy a szegedi Vasutasok csapatát Szubotícán tüntető szimpátiával fogadták, elhalmozták a játékosokat virággal, sőt tisztelőkkel élénkeltek egy irredenta nőt is. A Nép beszámolójából természetesen egy szó sem igaz, de a lap közleményéről tudomást szerzett a belügyminisztérium, a mely ettől kezdve nem adott Szubotícára játékos engedélyt a magyar csapatoknak, annak ellenére sem, hogy a szubotici hatóságok a minisztérium felszólítására jelentették, hogy a szegedi csapat szubotici szereplésekor semmi tüntetés nem volt és hogy a budapesti lap közleménye minden alapot nélkülöző koholmány.

A Szegedi AK csapata a mérkőzések letiltása miatt pénteken délután Horgoson át hazautazott Szegedre.

Svájci notesz

Egyéni feljegyzések a népszövetség teljes üléséről

Talán nem lesz unalmas még egy pársor a Népszövetségről. Elvégre ma ez érdekel, vagy ez kellene, hogy érdekeljen minket a legjobban.

Néhány nap előtt a szíves olvasót a Népszövetség egyik bizottságának ülésén kalauzolt el e sorok szerény írója, most pedig az igazi Népszövetséget, a teljes ülést próbálja meg bemutatni. Ambar majd egyszer talán arról is szól, hogy a Népszövetség igazi munkája éppúgy mint minden parlamenti, nem a plénumban folyik, hanem talán leginkább a népszövetségi ülésterem mellett lévő szalonban, amelynek egy-egy sarkában bizalmas beszélgetésbe merül Benes csehszlovák külügyminiszter, Duca a román külügyminiszter, meg Sokal lengyel delegátus, ahol a magyar Apponyi barátságos szervuszszal köszönti Briand...

...Tehát a teljes ülés. A Népszövetség ötödik ülése a nemzetközi jog új szabályozásáról tárgyalt, hétfőn szeptember 22-ikén.

A teljes üléseket nem a Népszövetség hotelből alakított palotájában, hanem a genfi tó másik partján a Salle de Reformation-ban tartják. Ez a terem azt lehet mondani puritán egyszerűségű, elég nagy, mintegy ötszáz embert befogadó két emeletes karzatja is van. A teremnek egyik főfalánál van felál-

lítva az elnöki emelvény. A beogradi parlament ülésterme, amelyik szintén nem valami díszes alkotás, nagyuri pompában büszkélkedhet amellett a terem mellett. Az elnöki emelvényen a baldachin, amely alatt az elnökség ül, közönséges papendekliből és gyalutalan deszkából készült s egy zöld drapéria minden dísz rajta. Itt ül az elnök; Motta, a svájci szövetségtagács volt elnöke, mellette Schanzer, volt olasz külügyminiszter, aki a mostani népszövetségi ülés alelnöke és egy tolmács, aki a két elnöknek sugja meg, ha azok éppen kíváncsiak, hogy miről beszél a szónok. Ugy látszik azonban, hogy azok a nagy urak, akik a Népszövetség tanácskozásait vezetik, nem kíváncsi természetű emberek, mert a tolmácsnak nagyon kevés dolga akad. Az emelvényen ülnek fent a jegyző, a tolmácsok, alatta néhány gyorsíró s egy külön alacsonyabb emelvény van a szónok számára. Az elnök mögött két hatalmas ponyva van kifeszítve. Ez választja el a termet a titkárság szobájától, a ponyva nyílásán időnként igen csinos és többnyire fiatal gépiró hölgyek jelennek meg s a jegyzőtől, meg a gyorsírótól viszik el az anyagot. Fel kell jegyezni, hogy úgy Motta, mint Schanzer meglehetősen kockélnak a gyorsíró kisasszonyokkal, nyilván egyik sem

hozta el a feleségét Genfbe. Egy-egy csinos kis francia lány egészen behajol az elnökhöz a korláton s úgy beszélget vele...

A delegátusok részére külön bejárat van a terembe, amely előtt diszruhás svájci rendőr s egy-két kopott terem-szolga áll. A terem-szolgák szürke polgári ruhában vannak, karjukon kék szallag jelzi, hogy ők is a Népszövetséghez tartoznak. A delegátusok bejáratánál Huss, Kálmán, Zangwill s a reformáció más vezéreinek emléktáblái és szobrai (Seypel, Fra Nolli és a Népszövetség néhány más tagja, akik a katolikus klérusnak is tagjai, naponta ott mennek el előttük.) Az első, ahoval a népszövetségi delegátus bejuthat: a bütté. Közönséges, egyszerű svájci vendéglő. Pincérlányok szolgálnak ki benne, akik minden delegátust jól ismernek. Legjobban a barnafezes perzsa delegátusokkal vannak megelégedve. Ugy látszik Perzsiában van pénz, ezek adják a legtöbb borraalót. A büttéből vezető folyosón van a delegátusok külön postája. Ételmes bélyeggyűjtők állodgálnak itt s lesik az exotikus bélyegeket. Innen lehet feljutni a sajtó számára fenntartott első emeleti karzatra. Azok az ujságírók, akiknek rendes igazolványuk van, ide kerülnek föl. Nekem még soha életemben nem volt ujságírói igazolványom, engem tehát a szalonon keresztül bevezetnek az ülésterembe...

Még valami a szalonról... A falon egy színes nyomatu gúnykép a tavalyi népszövetségi cikis tagjairól. Alá van írva, hogy 15 frankért eladó. Van azután néhány fényképfölvétel az idei delegáció tagjairól. Azokat is meg lehet venni. Néhány kis szalonnaszal, pár fotel s egy-két ripszgarmitura a szalon minden butora. Ide jövünk ki a terem-ből egy-egy cigarettet elszívni, ez a parlamentekből ismert folyosó, itt mesélnek vicceket és pletykákat egymásnak a delegátusok, itt folynak a megbeszélések, s egy elszánt francia rajzoló itt rajzolja le az érdekesebb fejeket.

No most menjünk be a terembe. A terem egy alacsony korlással két részre van osztva. A korláton belül ülnek a delegátusok, kívül pedig a titkárok s egyéb hivatalos személyek. A padsorok között a korlátnak ajtaja van. A kívül ülők bármikor bemehetnek a delegátusokhoz, senki se szól nekik. Kedvem lett volna az első padsorban ülő ethiopiai szerjesen delegátushoz odamenni egy kis beszélgetésre, de pechemre nem tudok ethiopiaiul s így Aba Wolo Ras Nadeon ural Ethiopia képviselőjével nem tudtam beszélgetni. A delegátusok öt oszlopban névsor szerint vannak elhelyezve: Afrika, Albánia, Ausztrália és Ausztria (Ausztria) delegátusai ülnek legelől, az S. H. S. delegáció szomszédjai a salvador-i delegátusok, előtte Perzsa és Pologne (Lengyelország) háta mögött pedig Venezuela delegációja ül. Külön delegációja van az ir szabadállamnak, s némileg exotikum jellegével hat, hogy Panama, Ujzeland, Haiti, India, Luxemburg is mint önálló külön államok vannak képviselve. A fal mellett egy nagy szekrényen minden államnak van egy fiókja. Az önálló államiséget ez a fiók reprezentálja. Albán fiók, nikaraguai, libériai fiók van, de német és orosz fiók nincs. Ez a két állam nincs képviselve a Népszövetségben.

A delegátusok előtt ujság és papírhelyek. A Népszövetség nem fukarkodik a nyomtatványokkal. Minden ülés jegyzőkönyve, minden jelentés ki van nyomtatva francia és angol nyelven. Hatalmas könyvtárt tesz ki eddigi alkotásainak megőrzését.

A karzatokon a tipikus parlamenti karzat-közönség. Félvilági nők, lelkes filozopterek, fiatal emberek, öreg néni, unatkozó angolok. A falakon nagy betűs felirat, ennyi áll rajta »Silence«. Megfigyeltem egy idősebb családnyát, amint lelkesedéssel leirt oda fönt minden szót, amit letről hallott. Ez otthon az unokáinak is el fogja mesélni, hogy ott volt a Népszövetség tanácskozá-

sán... De jó volna, ha a kormányelnökök és külügyminiszterek is ilyen szentül és komolyan vennék a Népszövetséget...

A plenáris ülésen, — mint mondtam, Motta elnököl. Az elnöklése abban áll, hogy ő hívja fel a szónokokat s ha esetleg nagyobb lármá van, egy kis fakalapáccsal ráüt az asztalra. A fakalapács pótolja az elnöki csengőt. A volt államfő nagyon szimpatikus ember benyomását kelti, ezt a benyomást az is megerősíti, hogy egyáltalán nem figyel arra, amit a szónokok beszélnek. A határozatokat francia nyelven hirdeti ki, amit a tolmács nyomban angolra fordít s azt is elmondja angolul, hogy kinek a felszólalása következik.

A beljei királynapok

A király vadászserencséje

Pélmonostorról jelentik: A király beljei vadászatának mindvégig kitűnő időjárás kedvez. Az állatállomány bőséges és őfelségének kitűnő vadászserencséje van. A felhajtók nagy serege temérdek vadat hajt a király fegyvere elé. Nagyszámu 12, 14 és 16 aggancsos szarvas esett a király vadászszákmányául. Hétfőn délelőtt a királynak egy 24 aggancsos szarvast sikerült elejtenie. A ritka vadászszákmány öröme a király a vadászszemélyzet között arany- és ezüstórákat osztott szét.

A király mindennap már reggel öt órakor talpon van és — rendszerint a királyné kíséretében — indul vadászatra. Délelőtt tizenegy órakor térnek vissza az „Aleksandrovo“-kastélyba, ahol megszállva vannak.

A királyi pár kívánságára vasárnap délután egész Baranyából népies viseletben gyűlt össze a nép a király kastélya előtt és kólót táncoltak a felségek előtt. A király és a királyné ezután elvegyültek a nép között és fesztelentül elbeszélgettek velük. A nép lelkesen ünnepelte a népszerű királyi párt.

A novisadi Magyar Párt szervezkedése

Nehézségek az elnöki tisztség betöltése körül

Noviszadról jelentik: A noviszadi Magyar Párt tizenkétfelős szervező-bizottsága csütörtökön este ülést tartott, amelyen a párt tisztikarának és választmányának jelöléséről tanácskoztak. Az ülésen egyértelmű megállapodás jött létre a jelöltek személye tekintetében, az elnöki állás betöltése körül azonban akadályok merültek föl. A noviszadi magyar pártszervezet elnökéül Dietzgen Gábort, majd Grosinger Jánost, Wiet Vilmost, később Profuna Béla volt polgármestert akarták fölkérni, azonban mind a négyen kitértek a tisztség vállalása elől. Emiatt valószínűleg dr. Brezovszky Nándor orvost, vagy Ugray Lajos nyugalmazott tanárt fogják elnökül jelölni.

A tizenkettes bizottság elhatározta, hogy négy alelnöki állást kreálnak, amelyekre dr. Stezák Rezső ügyvédet, Achs Izidor gyárostop, dr. Maros Károlyt és egy kispasztort fognak jelölni. Főtisztikárnak dr. Szalontay Zoltánt akarják felkérni, aki azonban még vonakodik ezt az állást elfoglalni. Titkárnak Náray Aiadárt, pénztárosnak Nagy György ke-

reskedőt, ellenőrnek Wagner Tivadart jelölik. Ezenkívül összeállították a száztágy választmány névsorát is, amelyben minden felekezet és minden társadalmi osztály tagjai képviselést nyerne.

Az ülésen az a kívánság merült fel, hogy a noviszadi Magyar

Párt alakuló gyűlését október 5-ikén tartásuk meg, az elnöki állás betöltése körül fölmerült nehézségek miatt azonban a gyűlést valószínűleg egy héttel későbbre halasztják. E tekintetben a tizenkettes bizottság hétfőn újabb ülésen fog dönteni.

Rakovszky orosz delegátus a békeszerződések ellen

A szovjetkormány szerint csak a békeszerződések revíziója hozza meg a békét

Bécsből jelentik: Rakovszky orosz szovjetmeghatalmazott, az orosz népbiztosok tanácsának tagja Londonba való elutazása előtt nyilatkozott a *Neue Freie Presse* munkatársának. Az orosz szovjetkormány álláspontja — mondotta — a lefegyverzés kérdésében nyílt és világos: amíg a mostani, ugynevezett békeszerződések megmaradnak, addig Európa egy része el van ítélve arra, hogy a másik résznek gyarmata legyen s addig neveltséges biztonsági szerződésekről beszélni. A szovjetkormány meg van arról győződve, hogy a munkásosztály

harcának végeredményeképpen be fog következni a békeszerződések revíziója, mert a munkásság sem a győztes, sem a legyőzött országokban addig nem fog nyugodni, amíg ezt keresztül nem viszi. Szovjetországban az a jelszó vezeti, hogy egyidejűleg kell felvenni a harcot a háború és a békeszerződések ellen.

Ami az angol-orosz kereskedelmi szerződést illeti, Rakovszky optimisztikusan látja a helyzetet s biztossra veszi, hogy az angol parlament be fogja cikkelyezni a szerződést.

Dunai konföderációt akarnak a nyugati hatalmak

Kompromisszum készül a katonai ellenőrzés kérdésében

Prágából jelentik: Benes cseh-szlovák külügyminiszter nem tért még vissza. Hír szerint, a nyugati hatalmak fölkérték Benest, hogy részletes tervet dolgozzon ki arra nézve, hogy az utóállamok, tehát Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia, Ausztria és Magyarország között gazdasági együttműködés, hogy volna lehetséges.

Ennek az együttműködésnek középpontja Prága volna. Azt hiszik, hogy ezzel a cseh politika, amely eddig Nyugatra felé orientálódott, ezentúl keleti és délkeleti orientációba fog. Ilyen értelemben fogja majd Cseh-Szlovákia a kereskedelmi szerződéseket is megkötni.

A katonai ellenőrzés

Genfből jelentik: A fennálló békeszerződések alapján való katonai ellen-

őrzés kérdését most tárgyalja a Népszövetség tanácsa, titkos ülésen. A tárgyaláson a vita azoknak az ellenőrző bizottságoknak az összeállítása körül forog, amelyeket Ausztriába, Magyarországra, Németországba és Bulgáriába küldtek, azzal a megbízatással, hogy ezeknek az államoknak katonai fegyverkezése tárgyában nyomozásokat folytassanak.

Az eddigi tárgyalások során három tendencia érvényesült. 1. Az ellenőrző bizottság csupán a népszövetségi tanács tagjaiból alakuljon; 2. a bizottságokban az illető államok szomszédállamai is legyenek képviselve; 3. a semleges államok képviselői is vegyenek részt a bizottságok munkájában. Nagyon valószínű, hogy a kérdést kompromisszummal fogják megoldani

Fölmentették

valamennyi csongrádi bombamerénylőt

A bíróság nem talált bizonyítékot a vádlottak ellen A szolnoki ébredők banketten ünnepelték a merénylőket

Szolnokról jelentik: A szolnoki törvényszék pénteken délután hirdette ki az ítéletet a csongrádi bombamerénylőt bűnpörében. Az ítéletki hirdetést az egész város nagy izgalommal várta, különösen az ébredők, akik erre az alkalomra tüntetően fehér szegfüvel jártak az uccákon. A városban megerősített rendőrőrszolgálatok cirkáltak, hogy az esetleges rendezvények elejét vegyék. A törvényszék érülete előtt már délután 3 órakor több ezer ember jelent meg.

A teremben, amelyet zsúfolásig megtöltött a közönség, délután fél 4 órakor vezették be a vádlottakat, akik mosolyogva foglaltak helyet a vádlottak padján: Fuchs elnök figyelmeztette a közönséget, hogy viselkedjék nyugodtan és tartózkodjék minden tetszésnyilvánítástól, majd a magyar állam nevében kihirdette a következő ítéletet:

A bíróság 1923 december 31. óta letartóztatásban levő Sinkó László 25 éves csongrádi földművest, Böllönyi Miklós 32 éves csongrádi ügynököt három gyilkosság büntette és huszonöt gyilkosság büntetének kísérlete, Fülöp Andor 26 éves csongrádi földművest, Piroška György 26 éves csongrádi gazdálkodót, Piroška János 32 éves rediskolai tanárt

és Sági János 27 éves csongrádi földművest három gyilkosságra és huszonöt gyilkosság büntetének kísérletére való főbüjtés miatt emelt vád alól, Sági Rókuszt három gyilkosság és huszonöt gyilkosság kísérletében való bűnrészeség vádjára és következményei alól felmentli.

A teremben valaki éljen kiált. Az elnök erőlyesen rászólt a közönségre, az éljenzöt pedig nyomban kitusaitotta.

Az elnök Sinkó, Fülöp és Böllönyi azonnali szabadlábrahelyezését rendelte el. A többi vádlott óvadék ellenében már eddig is szabadlábon volt. A felmentő ítéletet a bíróság a büntetőtörvénykönyv 326. §. 2. bekezdése alapján bizonyítékok hiányában hozta meg, a költségek viselésére pedig a kincstárt kötelezte.

Az indoklás szerint közvetlen bizonyítékok nem merültek fel arra nézve, hogy a merénylőket a vádlottak követték el. A vádlottak visszavont beismerő vallomásaival és a per folyamán produkált közvetett bizonyítékok nem szolgáltatnak elég alapot arra, hogy a vádlottak bűnségét meg lehessen állapítani.

Az ítélet ellen Borsos ügyész fellebbezést jelentett be. A vádlottak és a védők pedig megnyugodtak az ítéletben és visszavonták semmisségi

panaszait.

A tárgyalás befejeztével a vádlottak védők kíséretében a Lőrinczy-téle étterembe vonultak, ahol a szolnoki ébredők bankettet rendeztek tiszteletükre. Itt először a szolnoki ébredők elnöke üdvözölte a vádlottakat, majd Ulain Ferenc védőügyvéd, fajvédő képviselő szólalt fel és arra kérte a jelenlevőket, hogy tiszteljék meg a bíróságot az ítélethez méltó viselkedéssel.

Embercsempészet tengeralttjárón

Új iparágat fejlesztett ki az újamerikai bevándorlási törvény

Newyorkból jelentik: Amióta életbeléptették a kvótatörvényt, kialakult Amerikában egy újabb iparág: az embercsempészet. Kanada és Mexikó felől szóránvosabban, egyéni akciók formájában csempészik be az idegeneket kisvállalkozók, akik között nemrégiben letölttek néhány kanadai magyart is. Kuba felől azonban jószervezett csempészet folyik, mert ez a sziget valóságos gyűjtőtábor azoknak a kivándorlóknak, akiket lelkiismeretlen ügynökök a könnyű besurranás ígéretével rávesznek arra, hogy ide váltsanak hajójegyet. Törvényes uton nem tudnak bejutni innen sem az Egyesült Államokba, ezért előbb-utóbb az embercsempészek karmai közé kerülnek, akik igen leleményes módot eszeltek ki arra, hogy a letört és pénztelen odavándorlókkal a méregdrága csempészesi díjat megfizetessék. Mindenekelőtt azt kérdezik meg tőlük, hogy vannak-e rokonai vagy barátai az Egyesült Államokban. Ha igen, kitanítják őket, hogy mit irjanak nekik és hogyan értessék meg velük helyzetük kétségbeesítő voltát, amelyből az egyetlen kivezető út az, ha megfelelő összegű pénzt küldenek a csempésztől megfizetésére.

A bevándorló, ha a hajót nem csipik el a parti őrség cirkáló, valóban bejuthat az Egyesült Államok területére, ha elcsipik, az is csak neki baj, mert a csempészeknél alapvető elv az, hogy a viteldiának minden egyes utnál fedezniük kell a hajó árát, hogy a lefoglalás esetén ne érhesse őket semmi veszteség.

A Newyork Herald külön tudósítója beszélgetést folytatott egy ilyen csempészvállalat vezetőjével, aki kijelentette, hogy legközelebb tengeralttjáróval fog kísérletezni az embercsempészet sikeresebb lebonyolítására.

Eskütt elmeállapotának

megfigyelését nem tudták befejezni
Megkerült egy fontos fénykép és egy nyugta

Budapestről jelentik: Mint ismeretes, az Eskütt-ügy fő tárgyalásán augusztus 26-án az orvosszakértők bejelentették, hogy 30 napon belül elkészülnek Eskütt megvizsgálásával és befogják terjeszteni szakvéleményüket, hogy a bíróság az október 26-ára kitűzött tárgyalást megtarthassa. Pénteken járt le ez a 30 nap. Dr. Németh és dr. Minich ismét maguk elé rendelték Eskütt Lajost és folytatták megvizsgálását.

Az orvosszakértők szombaton bejelentették a bíróságnak, hogy a 30 nap letelte után sem tudják megelöterjeszteni szakvéleményüket és ezért a tárgyalást minden valószínűség szerint el kell halasztani.

Az újabb vizsgálatnak igen érdekes pikantériája van. Eskütt Lajos ugyanis már a vizsgálóbíró előtt említett tett arról, hogy Nagyatdál Szabó István, ő és egy Holló nevű egyén, aki állítólag szintén részt-

vett a panamában, egy közös tényként szerepelnek. Ezzel szemben Nagyatádi azt állítja, hogy ő ezt a Hollót sohasem ismerte, nem is látta és így nem kerülhetett vele egy tényképre. Most azután Eskütt, hogy állításának valóságát bizonyítsa, bejelentette az orvostanároknak, hogy ezt a fényképet, amelyen Nagyatádi, Eskütt, Zeőke és Holló együtt szerepelnek, legközelebb be fogja nekik mutatni.

Az eljárás során Eskütt Lajos azt vallotta a vizsgálóbíró előtt, hogy 1921-ben 200.000 koronát adott át Kovács Gyulának. Amikor a vizsgálóbíró erre vonatkozóan megkérdezte Kovács Gyulát, az kijelentette, nem tud róla, hogy a pénzt átvette volna. Eskütt most bemutatta Kovács Gyulának ceruzával írott sajátkezű elismervényét, amely szerint Kovács Gyula 1921 július 23-án 200.000 koronát vett fel.

Eskütt ezt az elismervényt rendkívül fontosnak tartja, mert bizonyítva látja ezzel, hogy ő a legkisebb kérdésben is megbízható és szavahihető.

A délszerbiai rablóvilág

A belügyi államtitkár az albán kacsákszervezetekről

Beogradból jelentik: Csemovics Márkó belügyi államtitkár, aki a napokban tért vissza Délszerbiából, pénteken fogadta az újságírókat, akik előtt nyilatkozott a délszerbiai viszonyokról és érdekes adatokat mondott el a délszerbiai albán rablók (kacsákok) életéből. Az államtitkár többek között a következőket mondotta:

— Nagyon könnyű harcias törzseket igazgatni, csak érteni kell a dologhoz. Emlékezzünk csak azokra az állapotokra, amelyek 1910., 1912. és 1914-ben Délszerbiában uralkodtak. Különösen ebben az időben az albán kacsákok sohasem támadtak meg montenegrókat, mert az albán és a montenegrói törzsek megértik egymást. Ez a kölcsönös megértés abból áll, hogy még egyikük sem szokta meg azt, hogy hatóságok dirigálnak felettük, megvannak a külön vezetőik és csak azoknak a parancsai előtt hajlanak meg. Ezek a rablóbandák vezetőikkel valóságban állam az államban. A kacsákok üldözése teljesen hiábavaló és csak egyetlen módszer van a megfékezésükre. Az angoloknak van egy szabályuk, amely szerint épp az ilyen kacsák vezetőket vagy ahogy ők maguk nevezik előjárókat, kell megtenni hatósági személyeknek. Nálunk eddig olyan tisztviselők kerültek ezekre a vidékekre, akik nem ismerik az albánokat és hivatalos működésükben minden alkalommal a csendőrségre támaszkodtak, akik azonban szintén tehetetlenek a kacsákokkal szemben. Ezeket az embereket csak azok tudják megérteni és csak azok tudnak velük elbánni, akik azon a vidéken születtek. Én is ott születtem és csak így történhetett, hogy huszonhárom kacsák megadta magát előttem. Ezt a sikert úgy értem el, hogy közöltem a kacsákokkal, hogy nem őket akarjuk üldözni, hanem a vezetőiket, akiknek a parancsait teljesítik.

— Albániában nincsenek kacsákszervezetek, Albánia csak rejtekhelyül szolgál nekik. Kacsák-banda minden oly délszerbiai községben van, ahol albánok laknak.

Csemovics végül azt hangsúlyozta, hogy ezeket a kacsákok-veszélyeztetett területeket nemzetközi jogi védelem alá kellene helyezni és a rablóhadjáratokért azokat a szomszéd államokat felelőssé tenni, a honnan a kacsákok elindultak hadjárataikra.

Szombatra várják Macdonald nyilatkozatát az orosz szerződésről

Az angol miniszterelnök bejelentésétől függ, lesznek-e karácsony előtt új angol választások

Londonból jelentik: A Labour Party szombaton délután pártgyűlést tart Derby-ben és mint a vezetőség hivatalosan közli, Ramsay Macdonald miniszterelnök a politika előterében álló három fontos kérdésre fog válaszolni, ha ugyan addig kialakul az egyetértés a kérdések felől a kormány kebelében. Ezek a kérdések fogják a legközelebbi hetekben foglalkoztatni az alsóházat. A három kérdés a következő:

1. Mit fog tenni a kormány, ha a szabadelvűek és konzervatívok a parlamentben olyan módosító indítványokat emelnek határozatokká az orosz kereskedelmi szerződéshez, amelyek ennek rendelkezéseit megváltoztatják.

2. Milyen rendszabályokra készül gazdaságpolitikai téren a kormány, hogy ellátsa a Dawes-terv keresztülvételének az angol kivitelre várható hátrányos hatásai s hogy akarja ezt ellenőrizni.

3. Milyen feladat jut a brit flottának a Genfben kidolgozott új biztonságai és döntőbírósi szerződés kihatásaként.

Az első választól függ, hogy még karácsony előtt választani fog-e Anglia. Ha Ramsay Macdonald az orosz-angol szerződés változatlan elfogadásához ragaszkodik és abból kabinetkérdést csinál, akkor az alsóház feloszlata elkerülhetetlen, viszont, ha a kormány magáévá teszi a szabadelvű részről bejelentett módosító indítványokat, akkor a moszkvai kormány feltétlenül ki fogja jelenteni, hogy az ő szempontjából nem kívánatos a szerződés becikkelyezése és abból nem lesz semmi.

A vitában, amely az alsóházban

szerveződésnek ígérkezik, a konzervatívok vádolni fogják Ramsay Macdonaldot, hogy elismerte a szovjetkormányt anélkül, hogy ennek fejében olyan ellenértéket kapott volna, amilyent Anglia a munkáskormány megalakulása előtt követelt, nevezetesen az angol alattvalók kártalanítását az Oroszországban kisajátított vagyonokért és tartós politikai és gazdasági kapcsolatot Oroszországgal, aminek következtében Anglia sok gondtól és teherrel szabadult volna meg Ázsiában.

Ami a második kérdést illeti, Macdonald válasza döntő befolyással lesz arra, hogy milyen állást foglalnak el az angol szakszervezetek a szabadkereskedelem és a vámvédelem tekintetében.

A harmadik kérdésre a dominiumok várnak sürgős választ. A dominiumok, amelyek mindenféle külpolitikai bonyodalomtól félnek, annak idején a washingtoni leszerelési konferencián csak olyan feltétel alatt egyeztek bele a brit tengeri haderő csökkentésébe, hogy Nagy-Britannia flottája a jövőben kizárólag a világbirodalom érdekeinek megoltalmazására és védelmezésére fog szolgálni, amit Lloyd George megígért.

A genfi paktumot, amely a brit flottát a Népszövetség rendelkezésére bocsátja, ha valamely állam támadólag lép föl és a Népszövetség, illetőleg a döntőbírói ítéletnek bevétele nélkül fegyverhez nyúl, a dominiumok kormányai a leghatározottabban elítélik. Macdonald szombati választól függ tehát, hogy nem veszti-e el a dominiumok támogatását.

„Vigye el az ördög a belga királyt”

Ferenc József vendégeiről és a hadseregéről

Ferenc József, mint az alábbi levelek bizonyítják, nem volt éppen a legvendégszeretőbb ember. A királylátogatásokról mindig a legbosszúsabb hangon számolt be bizalmas barátjának Albert hercegnek. Nagyon terhes volt neki az a sok ceremónia, ami ilyenkor elmaradhatatlan volt a császári udvarban. Kedves és jellemző erre Ferenc József alábbi levele, amelyben a belga király látogatását jelenti be hűséges barátjának:

Kedves Albert!

A legnagyobb sietséggel jelentem alásan, hogy ma érkeztem haza a hegyekből, ahol tegnap és ma egy-egy kakast lőttem. A pártás még ugyan nem olyan jó, de tűrhető, miután eddig az erős havazás miatt nagyon rossz volt. Én kétszer hiába voltam kiinn.

Jöjj, amikor akarsz, nagyon boldog leszek.

Ezekután egy nagyon kellemetlen eseményt kell jelentenem: hogy a belga király 11-én ideérkezik és több mint nyolc napig itt marad. Ez idő alatt csak egyes reggeleken kocsizhatom ki. Vigye el az ördög a belga királyt!

Nagyon sok kakas van, de fatálisan sok hó. A Te hűséges rokonod

Ferenc József.

A következő évben a császár szabadon áldozhatott vadászszervevények: az európai uralkodók közül senki sem jelentette be látogatását. A császár boldog örömmel írta Albertnek:

Kedves Albert!

Igéretemhez képest teljes alázattal jelentem, hogy szeptember

2-án utazom el innen, először János bácsihoz Brandhofba, ahol 3-án, 4-én és 5-én vadászom, 6-án feleségemmel Bruck an der Mührban találkozom, azután vele Auszenen át Ischlbe utazom, ahová 7-én érkezünk.

Ismételten nyomatékkal és a leghatározottabban kérek, hogy feleségeddel bennünket Ischlben látogass meg s ott nálunk legálább tízenégy napig maradjatok. A vadászatok remélhetőleg jól fognak sikerülni és semmiféle fejedelmi látogatás nem fog megzavarni bennünket vadászati gyönyöreinkben, mint a múlt esztendőben. Kérek, ird meg mielőbb, hogy mikor akarsz jönni, hogy a vadászatokat részre fentartsam és ischli tartózkodásomat aszerint rendezzem be. Mi, ha valami közbe nem jön, egészen késő októberig maradunk Ischlben s én csak az ügyek elintézésére ugrom be néha Bécsbe és talán Triesztbe, ha Miksa a flottájával behajózik...

A császár büszkesége

Ugyanebben a levélben beszámol barátjának Ferenc József a monarchia hadseregének állásáról, amelyet ebben az időben szerveztek át. A politikában — Nyugateurópában — teljes csend volt, a Krim félszigeten azonban Oroszország csapatai birkóztak a török hadosztályokkal. A császár ezt írta tovább a levélben:

Katonailag ezen az őszön teljes nyugalomunk van és a csapatok dandárba való összpontosítás nélkül gyakorlatoznak, leg-

feljebb egyes lovasezredek alakulnak hadosztályokká. Ki kell pihenniük a meneteléseket és az ő békekereteikbe kell visszatérniük és abba kell magukat bedolgozni. Csak a szerbiai, bánáti hadtest gyakorlatozik beszállásolásokban és táborokban. Nem is mondhatom el Neked, hogy a galíciai csapatok mennyire megörvendeztettek s hogy milyen briliáns állapotban találtam őket. Hengegés nélkül mondhatom, hogy még soha szebb csapatokat nem láttam és hogy a mérhetetlen haladás, különösen a lovaságnál, csodálkozásba eített. Kitűnő és jó ezredeket láttam, de egyetlenegy gyengébbet sem és olyan egyenletességet, amilyent nálunk eddig nem is ismertek. Amellett a lovasság olyan erejű, amilyeneket a mi régebbi tábornokaink sohasem is láttak.

A politikában is teljes szélséget, ez most a legjobb. Talán ember-telenség, de mégis a helyzet az, hogy mennél inkább ütök agyon egymást az urak ott lent a Krimben, annál tovább számíthatunk mi is a nyugalomra és erre most azt hiszem, mindenkinek szüksége van. Mi elértük, amire törekedtünk és amire szükségünk volt és ezt mi meg fogjuk és meg is kell szilárdan tartanunk és határozottan meg vagyok győződve arról, hogy a végén mégis mindenki örülni fog, hogy a mi bázisunkon békét köthet.

Be kell fejeznem, miután már amugyis sokáig tartóztattalak: csak jöjj biztosan Ischlbe, mert ezzel nekünk hallatlan nagy örömet szerzel.

Szisi üdvözlöl és én maradok a Te hűséges rokonod

Ferenc József.

Az olasz zavargások

Az olaszországi osztrák kormányzás legkényesebb pontja az a fegyveres segítség volt, melyre Ausztria szerződésekkal kötelezte magát a rokoni olasz államfőknek, a pármái, modenai és toszkánai uralkodóknak, valamint a pápai államnak. Pármában, mellyel az itt következő levél foglalkozik, 1854-ben meggyilkolták az uralkodó Károly főherceget. Hogy a helyzet ebben az ország részben azóta nem nagyon változott meg, erről szól Ferenc Józsefnek itt következő levele:

Kedves Buol gróf!

Megkértem ittartózkodásának ideje alatt a pármái hercegnőt, hogy mondja meg teljes őszinteséggel, van-e tovább is szükség csapatainkra Pármában s kívánja-e, hogy ott maradjanak vagy sem. Várakozásom ellenére nem ment bele ajánlatomba, hanem azt mondta, hogy Pármába való visszatérte után előbb meg kell szerveznie magának azt a meggyőződést, lehetővé teszik-e az ottani viszonyok, hogy nélkülözze az osztrák helyőrséget. Ugy látszik, hogy azt a lehetőséget — mint a másolatban ide mellékelte levélből láthatja — minisztereink segítségével nagyon hamar megtalálta. Kellner altábornagyot Nápolyba küldöttem, hogy fejezze ki részvételemet a szörnyű merénylet alkalmából s hogy átadja a kitüntetést Latour ezredesnek.

Walewsky eljárása tisztára család és a francia császár eljárása nem esik messzire tőle. Mennyire megváltozott ez az ember a békekötés óta. Most legjobb várni és közösen kitartani Angliával. Ha nem jön létre a konferencia, minthogy a többség már nem biztos, akkor vége lesz a méltatlan komédiának. Találni kell más utat, hogy végét lehessen vetni a mostani állapotnak, mely elvégre nem tarthat már soká.

Ferenc József.

Pavlovics rendőrkapitány újabb botránya

Bombával fenyegette meg a Bács megyei Napló szerkesztőségét

A szubotocai rendőrtisztviselői kar egyik *felfüggesztett* tagja, Pavlovics Pavle rendőrkapitány ellen eljárás indult meg újabb éjszakai botrányokozás miatt. A titokzatos multu rendőrtisztviselő, aki alig néhány hónapja tartózkodik Szuboticián, köztisztviselőkhöz méltatlan viselkedésével hamarosan rászolgált arra az osztatlan ellenszenvre, amely vele szemben elsősorban tisztviselőtársai körében már bemutatkozása-kor kialakult. A hatalmaskodó rendőrtisztviselő visszaéléseit — mint emlékeztetés — néhány héttel ezelőtt a *Bács megyei Napló* leplezte le, s ugyanakkor Gyorgyevics Dragoszlav főispán nyomában *felfüggesztette Pavlovics Pavlet és súlyos visszaélései miatt fgyelmi eljárást indított ellene*. Pavlovics ügyében Jovanovics Milorad belügyminisztériumi inspektor folytatta le a fgyelmi vizsgálatot, amelynek eredményét ezideig még nem közölték a nyilvánossággal; a felfüggesztett rendőrkapitány azonban valamilyen uton megtudta, hogy *büntetésből elhelyezték Szuboticiáról*, s ezért úgy akart bosszút állni, hogy csütörtökön éjjel megtámadta a *Bács megyei Napló* rendőrségi tudósítóját.

Verekedés a bárban

A felfüggesztett rendőrkapitány a fgyelmi vizsgálat megindulása óta is, éppen úgy mint azelőtt, minden éjszakaiját különböző mulatóhelyeken tölti. Csütörtökön Pavlovics Pavle a *Salome*-bárban mulatott, amelynek műsorát aznap történetesen végignézte egy kórházi orvos társaságában Magyar Domokos, a *Bács megyei Napló* munkatársa is. Az előadás befejeztével, Magyar és kísérője kijelölték a teremből, amikor Pavlovics Pavle az újságíróhoz lépett és megkérdezte tőle, hogy a leleplező cikkek adatait ő gyűjtötte-e össze.

Mielőtt választ kapott volna, a *felfüggesztett rendőrkapitány orvul tetteleg inzultálta a mit sem sejtő és így védekezni nem tudó újságírót*. Magyar Domokos nyomban meg akarta torolni a rajta esett sérelmet, azonban Pavlovics *felkapott egy székét és védekezésül maga elé tartotta*, közben pedig a bár személyzete és vendégei lefogták az újságíró karjait. Az inspekción rendőri közegek, Sztankovics Zsiko rendőrbiztos és Obit Ferenc detektív nem avatkoztak be a verekedésbe.

A verekedés után a felfüggesztett rendőrkapitány visszavonult páholyába s ott tanak előtt a következőket jelentette ki:

— En elégtételt veszek magamnak. A belügyminisztérium *áthelyezett Novicszadra*, a legközelebb már el is utazom. De vissza fogok még jönni Szuboticiára, de akkor *bombával állítok majd be és fölrobbantom a Bács megyei Napló egész szerkesztőségét*.

Megindult a vizsgálat

Magyar Domokos nyomban följelentést tett támadója ellen a főkapitányságon. Az ügyeletes rendőrtisztviselő, *Pelics* bűnügyi kapitány jegyzőkönyvet vett föl az esetről és még az éjszaka folyamán kihallgatta Pavlovics Pavlet, aki azzal védekezett, hogy *Magyar Domokosnak köszönheti felfüggesztését*.

Pénteken délelőtt *Vukics* Ferenc dr. rendőrkapitány újabb jegyzőkönyvet vett fel az éjszakai verekedésről és egyben kijelentette, hogy saját hatáskörében eljár a köteleességmulasztó inspekción detektívek ellen.

Magyar Domokos egyébként *Kalmár Elemér* dr. ügyvéd útján bünvádi följelentést tett a bíróságon Pavlovics Pavle *fölfüggesztett rendőrkapitány* ellen.

Újságíró-küldöttség a főispánnál

A Jugoszláviai Újságírók Egyesületének szubotocai szekciója nevében *Ivics Alexa* dr. elnök, egyetemi tanár vezetésével küldöttség kereste fel pénteken

délben *Gyorgyevics* Dragoszlav főispán, akinél panaszt emeltek a felfüggesztett rendőrtisztviselő ellen. *Ivics Alexa* dr. elégtételt kért a megtámadott újságíró személyében az egész újságírói kart ért sérelemért és a magáról megfélemezett rendőrtisztviselő példás megbüntetését követelte.

Gyorgyevics Dragoszlav főispán ezáltal is tanúságot tett elfogulatlanságáról és erélyéről s a főkapitánnyal folytatott megbeszélése után a *küldöttség tagjainak jelentésében a belügyminiszterhez címzett táviratot logalmazott meg*, amelyben Pavlovics Pavlenak példás megrendszabályozását javasolja.

Németország semlegességének elismerését kívánja a Népszövetségtől

Berlinbe érkeztek a német nagykövetek

Berlinből jelentik: A minisztertanács pénteki ülésén elfogadta azt a memorandumot, amelyet Németországnak a nemzetek szövetségébe való belépéséről nyújtanak át a német diplomáciai képviselők az érdekelt kormányoknak.

Csütörtökön egyébként Berlinbe érkezett *Brockdorff-Rantzau* moszkvai nagykövet és néhány nap óta Berlinben tartózkodik *Hoesch* párisi német nagykövet is. Ugyancsak csütörtökön érkezett meg *Neurath* római nagykövet és szombatra várják *Stahmer* londoni nagykövetet. *Nem véletlen műve, hogy ezek a nagykövetek így találkoznak Berlinben*, hanem meghívásra jöttek, mert a kancellár és a birodalmi külügyminiszter tájékozódni kíván arról, hogy a legfontosabb központokban milyen a hangulat a német birodalomnak a Népszövetségbe való felvétele kérdésében.

Németország *föltétel nélkül* is kérhetné fölvetelét, ha előbb tisztába jö-

hetne azzal, hogy *a tulsó oldalon miképpen ítélnek meg egyes kérdéseket*. A népszövetség leszerelési paktumának van néhány határozata, amelyek Németország részére elviselhetetlenek. Így például *Németország nem vehet részt semmiféle katonai akció végrehajtásában*, mert jómagam is annyira fegyvertelen, hogy még védekező háboruba se bocsátkozhatik, annál kevésbé támadó háboruba, amelyet a népszövetség valamely reinitens fél ellen bármikor elrendelhet.

A *Stresemann* külügyminiszterhez közelálló *Zeit* szerint Németország a svájci példát kívánja követni. Svájc ugyanis a népszövetségbe való belépése előtt azt kívánta, hogy *semlegességét*, amelyet valamennyi hatalom garantált, *ismerjék el*. Ez meg is történt és Svájc csak ekkor lett tagja a népszövetségnek. A precedens tehát megvan és Németország ugyanezt kéri a maga részére, mert távol akar maradni minden fegyveres akciótól.

A királyi pár és a palicsi özvegyasszony

A királylátogatás epizódjai

Legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk Sándor király váratlan szubotocai látogatásáról. Megemlékeztünk arról is, hogy a király botért özvegy Mikosevics Antalnénak a Vigadó épületében lévő csemegeüzletébe. Munkatársunk ma felkereste *Palicson* Mikosevicsnét, aki tudósításunk kiegészítésül a következő érdekes részleteket mondotta el a nem mindennapi találkozásról:

— Délután két óraker egy katonaruhás és egy civil ur jött be üzletembe. A katonaruhás ur azt kérdezte tőlem, volna-e itt valami helyiség, ahol étkezni lehetne. En azt feleltem, hogy a vendéglő már zárva van, de nálam kapható mindenféle felvágott. A katonaruhás ur megjegyezte, hogy nincs szükségük ennivalóra, mert mindent hoztak magukkal. Ezzel a katonaruhás ur eltávozott.

— Az ottmaradt civilruhás urtól, aki egyébként a bélei jószágigazgató volt, franciául megkérdeztem:

— Kérem szépen, nem a király volt itt?

— De igen, — felelte a jószágigazgató — sőt a királyné is itt van.

— A jószágigazgató kérésére egy kis asztalt és székeket vittem a vendéglő üres terraszáról. A felségek helyet foglaltak a kis asztalnál, míg a néhány perccel később érkezett tábornok és korvettkapitány valamivel távolabb egy kerti padon ültek le. A király és a királyné az utiböröndökből elővett hideg sülteteket ettek ezüst-tálakból. En a kisvendéglőből sört hozattam, amit a felségek a magukkal hozott ezüstpoharakból ittak. Az étkezéshez a magam részéről csak desszertek felszolgálásával járultam hozzá.

— Később odajött Margit lányom, mire franciául így szóltam a királynéhoz:

— Engedje meg, Felseéges Asszony, hogy leányomat bemutassam.

— A királyné kegyesen intett. Leányom eléje járult és megcsókolta kezét.

— Ezután a parkban virágot szedünk, csokorba kötöttük, amit a követ-

kező szavakkal nyújtottam át a királynénak:

— Felseéges Asszony! A palicsi virágok üdvözlik Felsegedet, mint Jugoszlávia legszebb virágát.

— A királyné mosolyogva vette át a csokrot, mire mi, ismét meghajlással köszönve, távoztunk.

— A királyi pár elutazása után *Damjanovics* tábornok hadsegéd magához hivatott, a felségek nevében megköszönte fáradozásomat és *tényesen honordt*.

Botrány

a sentai iparos-háztelkek körül Tömeges pert indítanak Senta város ellen

Szentáról jelentik: A sentai iparosok még a mult évben mozgalmat indítottak annak érdekében, hogy a város a vagyontalan iparosok részére, háztelkeket céljára ingyen telkeket adjon. A város vezetősége nem zárkózott el a kérés elől és a kiszélesített tanács közgyűlésén nártólólág terjesztette elő az iparosok kérelmét. A közgyűlésen el is fogadták a városi tanács indítványát és megbízták a városi mérnöki hivatalt, hogy a háztelkeket igénylő iparosok jelentkezése után jelölje ki a telkeket, ahol az iparosok záros határidőn belül lakóházakat kötelesek építeni. Összesen száznolcvan iparos jelentkezett s a mérnöki hivatal a vasut mentén kijelölte részükre a háztelkeket. Néhány hónappal ezelőtt az iparosok alá is írták azokat a szerződéseket, amelyekben kötelezik magukat, hogy két éven belül házat építenek a számukra kijelölt telkeken.

Az iparosok ezután megkezdték az előkészületeket az építkezésekre és legnagyobb részük már tekintélyes összeget fektetett bele a háztelkekre szükséges anyagba. Ugy terveztek, hogy az építési munkálatokat jövő tavasszal megkezdik. Tervüket azonban megghiúsította az államvasutak igazgatósága. A szubotocai vasutigazgatóság ugyanis

legutóbb közölte Senta város tanácsával, hogy a városnak azt a részét, ahol az iparosházakat akarják felépíteni, ki fogja sajátítani, mert a szentai vasutállomás tehervályaudvarát, az állandóan növekedő forgalom miatt, meg kell nagyobbítani.

A városi tanács tárgyalás alá vette a vasutigazgatóság bejelentését és ekkor derült ki, hogy az iparos telkeket átruházó közgyűlési határozatot eddig még ki nem derített okokból nem terjesztették fel jóváhagyás végett a vármegyei alispáni hivatalhoz. Tekintettel arra, hogy a kisajátítás ellen nem védekezhetik a város, az egész háztelkei ügyet most tárgyalannak tekintik, annál is inkább, mert a közgyűlési határozat nincs is jóváhagyva.

Az iparosok a várost teszik felelőssé, hogy a határozatot nem terjesztették fel az alispáni hivatalhoz és ezáltal akciójuk megghiúsult. A város mulasztása miatt az iparosokat tekintélyes kár érte azért, hogy a kijelölt telkekre nagyobb mennyiségű építőanyagot szállítottak és a szükséges földmunkákat már elvégeztették. Abban az esetben, ha a város nem téríti meg az iparosok kárát és nem fogja lehetővé tenni, hogy a közgyűlési határozat értelmében az iparosok felépíthessék házaikat, kártérítési pert indítanak a város ellen.

HIREK

— **A Magyar Párt népgyűlései.** Szentáról jelentik: A Magyar Párt szervező bizottsága október 5-én Keviben, október 12-én Tornyoson szervezkedő gyűlést tart. A népgyűlések szónokai dr. *Csettle*, dr. *Keczeli* és dr. *Deák* Leó lesznek. Október 7-én Mólton tart gyűlést a Magyar Párt szervező bizottsága.

— **A jugoszláv-olasz határrendezés.** *Milics* tábornok, a jugoszláv-olasz határrendező-bizottság jugoszláv elnöke Beogradba érkezett és jelentést tett a külügyminisztériumnak a határrendezés munkálatairól. A zárai szektoron a határ teljesen elkészült, a határcölöpöket is leverték. Fiuménél szintén befejezéshez közeledik a határmegállapítás. Szlovénia határa Olaszország felé még mindig eldöntetlen.

— **Kinevezték az új becskereki polgármestert.** *Becskerék*ről jelentik: A belügyminiszter *Becskerék* város polgármesterévé *Berberszki* György nyugalmazott becskereki polgármestert nevezte ki. Az új polgármester hétfőn veszi át hivatalát.

— **Október 1-én kezdődnek az újabb jugoszláv-magyar tárgyalások.** Beogradból jelentik: A magyar kormány értesítette a külügyminisztériumot, hogy Magyarország beiegyezik a jugoszláv-magyar tárgyalások október 1-én való újrafelvételébe. A tárgyalások vezetője jugoszláv részről ismét dr. *Perics* Ninko volt igazságügyminiszter lesz, a magyar delegációt *Wodianer* Rezső meghatalmazott miniszter fogja vezetni.

— **Időjárás.** (*Popovics* György közoktatásügyi inspektor jóslata.) A szép idő utolsó napjai, jobban mondva napja van.

— **Az elcsapott jegyző bosszúja.** A »Bács megyei Napló«-ban e cím alatt megjelent tudósítás kapcsán *Falauacski* István adai tanító anak közlését kéri, hogy *Baranyi* Albert családjának kiutasításában neki semmi szerepe nem volt.

— **Lemond a magyar külügyminiszter.** Budapestről jelentik: Beavatott forrásból eredő hírek szerint *Daruvdy* Géza magyar külügyminiszter lemond állásáról. A külügyminisztérium vezetését gróf *Bethlen* István miniszterelnök veszi át.

— **Szentai kereskedők a teljes vasárnapi munkaszünet ellen.** Szentáról jelentik: A sentai kereskedők nemrégén memorandummal fordultak a szociálpolitikai minisztériumhoz, a melyben a teljes vasárnapi munkaszünet eltörlését kérték. A szociálpolitikai minisztérium most hozott határozatot ebben az ügyben és a kereskedők kérélmét elutasította.

— **Szombaton veszi át hivatalát a noviszadi főszolgabíró.** Noviszadról jelentik: Dr. Popovics Lázár volt noviszadi főszolgabíró, akit a kormány noviszadi városi tanácsossá nevezett ki, szombaton délelőtt adja át hivatalát Purics Dragojevic főszolgabírónak.

— **Jegyzők küldöttsége a bácsmegyei főispánnál.** Szomborból jelentik: E hó 23-án fogadta Risztics Milán bácsmegyei főispán a bácsmegyei és baranyai jegyzők egyesületének kiküldöttait, Stefanovics elnököt és Tutorov titkárát, akik átnyújtották az egyesület memorandumát a községi tisztviselők helyzetének és a jegyzői képesítés kérdésének rendezéséről. A kiküldöttek kérték továbbá a főispánt, hasson oda, hogy a községi jegyzőket mentse fel mindennemű politikai ténykedés alól és vessenek véget a jegyzők politikai okokból való át-helyezésének. A főispán megígérte, hogy az alispánal együtt alaposan tanulmányozni fogja a memorandumot és azon lesz, hogy a községi tisztviselők helyzetét méltányosan szabályozzák.

— **Lemondott állásáról a noviszadi főügyész.** Noviszadról jelentik: Dr. Kallenberg Brankó noviszadi királyi főügyész lemondott állásáról és Goszpiesban fog ügyvédi irodát nyitni.

— **Gimnázium és tanítóképző Sztaribecsen.** Mint Sztaribecseről jelentik, az ottani gimnázium építése a jövő héten kezdődik meg a volt járásbírósi épület telkén. A négy uccára nyitó hatalmas épület a költségelírászat szerint négymillió dinárba fog kerülni. Az iskolaépítő bizottságnak az a szándéka, hogy az épületben tanítóképzőintézetet is helyezzen el. Az iskolaépületet a következő tanévben adják át rendeltetésének.

— **Elhalasztották a kishegyesi harangszentelést.** Kishegyesről jelentik: A katolikus templom restaurálása miatt a szeptember 28-ra tervezett harangszentelési ünnepséget bizonytalan időre elhalasztották.

— **Ujabb késelem a noviszadi hidépítésnél.** Noviszadról jelentik: A noviszad—petrovaradini közúti hidépítésének munkálatai újabb halasztást szenvednek. A pillérek a legközelebbi napokban teljesen elkészülnek, de magának a híd szerkezetnek készítéséhez még hozzá se fogtak, mert az építésügyi minisztérium annak költségeit föl sem vette a költségvetésébe. A késedelmes építkezés, amely bizonytalan időre tolja ki a közúti hid elkészültét, igen érzékenyen sújtja a noviszadi piacot, mert hid hiányában az egész szeremeségi forgalom szünetel, amit a helybeli piac nagyon megérez. A város mihamarabb megkezdí a híd földmunkálatait és ecélből a szükséges homok kotrására és szállítására már legközelebb árlejtést ír ki.

— **Szabadlára helyezik Hitlert.** Münchenből jelentik: Félhivatalosan közlik, hogy Hitler Adolfot és Krieger alezredest, akiket ez év április elsején öt évi várfogságra ítéltek az ismert Hitler-puccs miatt, 1924 október elsejei érvénnyel feltétlenül szabadlára helyezik. A büntetés megszüntetése négy évtizedre szól.

— **Halálos petróleumrobbanás.** Oszi-jekről jelentik: Klauz Anna házmesternő néhány nappal ezelőtt reggel a tüzrakásnál petróleummal öntötte le a fát. Vigyázatlansága folytán a kezében tartott petróleumos kanna felrobbant és Klauz Anna súlyos égési sebeket szenvedett. Beszállították a kórházba, de már nem lehetett rajta segíteni. A szerencsétlen nő irtózatosságot közölt meghalt.

— **Nagy zavargások Pétervárott.** Londonból jelentik: Moszkvából érkező jelentések arról adnak hírt, hogy Péterváron az áradás folytán katasztrófa-lis helyzet állott be. A nyomorbadöntött lakosság zavargásokban tört ki. Katonákat vezényeltek a zavargók ellen, akik azonban nem voltak hajlandók a népre löni. Rendőrség lépett ekkor közbe. Több mint négyszáz embert letartóztattak. Negyven embert halálraítéltek s ezek közül tizenhetet már ki is végeztek. Pétervárott kihirdették az ostromállapotot. Az áradás több mint kétfélmillió embert sújt.

— **Zsidó egyházi kegyeszek az árokban.** Ókerről jelentik: Pénteken Ókérén a vasútállomás mellett az árokban két zsidó templomi szentírás-tekercset találtak, ezüst csengős felszereléssel. A nyomozás megindult, hogy a kegyeszek honnan származnak.

— **Pisztoly- és karpárhaj Budapesten.** Budapestről jelentik: Persián Adám hírlapírónak egy ösztöszólalkozásból kifolyólag lovagias ügye támadt dr. Soltész Zoltánnal és dr. Seidl Henrikkel. A segédek pisztoly-, nem sebesülés esetén pedig folytatódó karpárhajban állapotok meg. A pisztoly-párhajban nem történt sebesülés, mire a karpárhaj pénteken délelőtt viték meg Santelli vívőtermében. A párhajban dr. Soltész az arcán, Persián Adám a fulén sebesült meg, míg a Persián-Seidipárhaj az utóbbi harc képtelenségével végződött.

— **Elutasították Vukobrankovics Milica kegyelmi kérvényét.** Bécsből jelentik: A nyár folyamán mérgezés miatt elítelt Vukobrankovics Milica kegyelmi kérvényét, amelyben büntetésének elengedését kérte, elutasították. A kegyelmi kérvény az elítéltnak súlyos betegségére és a börtönben való mintaszervi viselkedésére hivatkozott. A vizsgálat megállapította, hogy Vukobrankovics betegsége nem oly súlyos természetű, hogy indokoltá tenné megkegyelmezését.

— **Megszüntetett magyar osztályok a sztariibecsei polgári iskolában.** Sztaribecseről jelentik: Az óbecsei polgári iskola III. és IV. osztályának magyar tagozata kellő számú jelentkező hiányában megszűnt.

— **Harangszentelés Moholon.** Moholról jelentik: Szeptember 28-án vasárnap fogják nagy ünnepségek között felszentelni a moholi római katolikus templom négy új harangját. Az egyházi szertartást Michler Ferenc moholi apát-plébános végzi.

— **Elindult az új óriás-Zeppelin.** Berlinből jelentik: Pénteken elindult Friedrichshafenből 35 órás utjára a W. L. III. nevű új óriás-Zeppelin. A léghajót Ebert birodalmi elnök szikratáviró útján üdvözölte. A Zeppelin Dánia és Svédország fölött elrepülve észak felé folytatta útját.

— **Lopás miatt feljelentette feleségét.** Puckel Pál szubotikai géplakatos Bajai-ut 9. szám alatti lakos pénteken délelőtt megjelent a rendőrségen és lopás miatt feljelentette feleségét. A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek folyamán az alábbi tényállás derült ki. Puckel csütörtökön ösztöszólalkozott a feleségével, aki elhatározta, hogy megszökik. Csütörtökön este feltörte férje íróasztalát, ahonnan kivett tizenháromezer dinárt és egy huszonezter dinárról kiállított váltót és azután megszökött. A rendőrség megindította az eljárást a szökevény kézrekerítésére.

— **Dentist Reményi Frigyes hazaérkezett és fogászati rendeléseit megkezdte.** Rendel. d. c. 8—12-ig és d. n. 3—6-ig. Telefon 743.

— **Repülőgépjáratok Oszi-jekről.** Oszi-jekről jelentik: Egy nemzetközi repülőgép-társulat képviselői ajánlatot tettek a városnak, hogy hidroplán-járatot hajlandók berendezni Oszi-jek—Zagreb és Oszi-jek—Beograd között. Naponta két hidroplán közlekednék mindkét irányban és az ut Beogradig vagy Zagrebig 2 óráig tartana. Egy-egy ut 35 francia frankba kerülne.

— **Elhalasztják a noviszadi értéktőzsde megnyitását.** Noviszadról jelentik: A pénzügyminisztérium — amint már jelentettük — hozzájárult ahhoz, hogy a noviszadi tőzsdét értéktőzsdével bővítsék ki. Az engedélyokirat azonban a noviszadi értéktőzsde forgalmából a valuta- és devizakereskedelmet kizárta, úgy, hogy az értéktőzsde kizárólag értékpapirkereskedelmre fog szorítkozni. Tekintettel arra, hogy a Vajdaságban az értékpapirkereskedelem még igen kezdetleges, az értéktőzsde forgalma eleinte szűk határok közt fog mozogni. Számos nagyobb iparvállalat és bank is kérvénnyel fordult a tőzsde igazgatóságához, amelyben részvényeiknek a noviszadi tőzsdén való bevezetését kérik. Minthogy a szervezési munkálatok még nem készültek el, az értékpapirtőzsde csak egy későbbi időpontban nyílik meg.

— **Ben Blumenthal pénzesportja átveszi a budapesti Unió-színházak részvényeit.** Budapestről jelentik: Az Unió-színházak, amelyeket csak nemrég vett meg a Beöthy László vezetése alatt álló részvénytársaságtól az Amerikai Magyar Bank érdekeltsége, amely Faludi Jenőt állította a színházak élére, rövidesen újból gazdát cserélnek. A részvényesek közül Barna és Révész igazgatók már meg egyeztek Ben Blumenthal amerikai pénzesportjának megbízottjával, hogy az Unió öt színházának részvény-többségét átadják a Vigaszínház és Fővárosi Operettszínház tulajdonosának és a vételt a legközelebbi napokban már perktuálni fogják. Magyar művészi körökben aggodalommal látják, hogy Budapest hét színháza így egy tröszt tulajdonába megy át.

— **A Szrpszka Matica tisztújító közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A szrpszka Matica szeptember 29-én tartja ezévi rendes tisztújító közgyűlését.

— **Ma, szombat este disznótoros vacsora a Bárányban.**

— **»Lili báróné« és Pillangó főhadnagy» a Kath. Legényegylet színpadán.** Vasárnap, szeptember 28-án este 8 órai kezdettel kerül színpadra a szépzenéjű »Lili báróné« teljes zenekari kísérettel, míg délután 3 órakor az ellenállhatatlan humorú »Pillangó főhadnagy« operett kerül olcsó helyárrakkal színpadra. Mindkét előadásra Farkas Teri, Prokopovich Bözsi, Deutsch Janka, Garai Béla, Konecz Dani, Szabó Marci és Mamuzsich István legkiválóbb műkedvelők lépnek fel. Jegyek mindkét előadásra a Jedinstvo melletti kis trafikban kaphatók.

SPORT

— **Vasárnapi sportprogram.** A Szegedi AK. szubotikai szereplésének belügyminiszeri letiltása miatt változást szenved a kifizített vasárnapi sportprogram. Az érdekesnek ígérkezett nemzetközi meccs helyett a vasárnapra kisorsolt bajnoki mérkőzéseket fogják lejátszani. Szubotican lejátszásra kerül — a Bácska—Szombori Amateur és a Szubotikai Sport—Sand mérkőzés. A ZsAK—Szombori Sporttal. A legnagyobb érdeklődés a Bácska—Amateur mérkőzés iránt nyilvánul meg. Az Amateur az utóbbi időben erősen megjavult és komoly ellenfele lesz a Bácskának. Érdekesnek ígérkezik a Szubotikai Sport—Sand meccs is. A Szombori Sport—ZsAK mérkőzés a ZsAK. pályán kerül lejátszásra. A szombori csapat kis gólaránu győzelme várható. Az SMTC. Kulán, a KAC.-val veszi fel a küzdelmet.

— **A szubotikai Typograph SC Szentán.** A szubotikai »Typograph« SC 28-án, vasárnap délután Szentán tartja bemutatkozó mérkőzését a Szentai AC-vel. A szimpátiikus csapat bemutatkozásá iránt Szentán nagy az érdeklődés.

— **Schaller visszatért Jugoszláviába.** Schaller, akiről megirtuk, hogy ismét Budapestre költözött — mint értesülünk — visszatért Jugoszláviába. Hogy a kiváló játékos bucsuzni jött-e haza, vagy Kulán marad, arról egyelőre nem nyilatkozott.

Valószínű azonban, hogy végleg Budapestre megy.

— **Schaffer Brünne szerződött.** Schaffer, a híres bécsi magyar játékos, aki tudvalevőleg nem utította meg az Amatörök csapatával a szerződését, a brünni Makabea, azaz most már Blue Star vezetőségével állapodott meg. A »futballkirály« fizetése állítólag havi 7000 cseh korona.

— **Meregatti Olaszország leggyorsabb futója.** Bolognából jelentik, hogy az ott eldöntésre került atlétikai bajnoki mitingen egy a 100, mint a 200 méteres sifutóversenyt Meregatti nyerte meg 10.8 és 22.6 mp.-es idővel és ennek alapján ma öt tartják Itália legjobb sprinterének. A gyaloglóversenyben Frigerio olimpiai bajnok győzött. A bajnoki mitingen mindössze egy rekordot állítottak föl, amelyben Tommasi a távolugrásban 698 cm.-es eredményt ért el.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1924. szeptember 27.

Zürich 7.35.
Berlin deviza 58.9—59.1 milliárd márka, valuta 58.5—58.7 milliárd márka.
Bécs deviza 985—989, valuta 982—988.
Prága deviza 47.45—47.95, valuta 47.25—47.75.
Budapest deviza 1073—1097, valuta 1053—1074.
Newyork 140.

Zürich szept. 26. Zárlat: Beograd 7.35, London 23.475, Newyork 5.255, Brüsszel 25.10, Milanó 23.075, Amsterdam 203.15, Berlin 125.5, Bécs 0.007420, Szófia 3.85, Prága 15.75, Budapest 0.0069, Bukarest 2.70.

Beograd, szept. 26. Zárlat: London 315.50—325.75, Milanó 3.1525—317, Newyork 71—75, Genf 13.6750—13.70, Prága 215.50—216, Bécs 10.20, Budapest 9.60—9.75, Bukarest 36.50.

— **Noviszadi terménytőzsde, szept. 26.** A forgalom élénkebb, iránzat változatlan, buza és tengeri képeztek a forgalom jelentékenyebb részét. Irányárak: Buza bácskai 345 dinár, bánáti 362.50 dinár. Árpa szeremesi 315 dinár, zab szerbiai 40% kassza, 235 dinár. Tengeri prompt 275 dinár, új bácskai csöves 105 dinár. Bab fehér 450 dinár. Liszt 0-ás GG. 545 dinár, 0-ás G. 535 dinár, 7-es 335 dinár. Korpa 165 dinár. Kender prima 2250 dinár. Másban nem történt kötés.

— **Szentai gabonaárak, szept. 26.** Buza 340 dinár. Árpa 300 dinár. Csöves tengeri 110 dinár. Zab 250 dinár. Muhar 350 dinár. Bab 400 dinár. Repce 600 dinár. Köles 250 dinár. Korpa 160 dinár. Iránzat lanyha.

— **Budapesti gabonátőzsde, szept. 26.** Buzában az árak nem változtak. Gyenge vételkezd mellett 437—440.000 koronát kértek buzáért, budapesti paritásában. Rezs szilárd, 390.000 koronás ajánlatokkal. Új zab 330—350.000 korona, mozsolt tengeri 370.000, csöves tengeri 125.000 korona.

— **Budapesti értéktőzsde, szept. 26.** Tartott árfolyamok mellett csak kevés kötés jött létre. Záróártyamok (ezer koronákban): Angol-magy. 40.5, Bosny. agrár 49, Szlavon jeiz. 57, Magyar Hitel 442, Osztrák Hitel 155, Leszámitoló 60, Keresk. bank 1075, Belvárosi 26, Ált. takarékn. 115, Pesti hazai 3035, Fontciére 140, I. bpesti gm. 110, Gizella 63, Hungária 87, Beocsini 830, Salgó 455, Athenaeum 102, Bródi vagon 100, Fegyver 980, Ganz Dan. 2010, Ganz vill. 1075, Láng 80, Ált. gépgy. 21, Rimamurányi 135, Roessemann 55, Schliek 43.75, Délicukor 410, Magy. cukor 1975, Mezőh. cukor 159, Guttman 920, Hazaifa 104, Ofa 510, Szlavónia 75, Nasici 1900, Közúti 64, Délivasut 50, Mftr 199, Nova 134, Államvasut 440, Tröszt 178.

NYILTTÉR.

Bevásárlási utamról visszatérve ismét nagyobb mennyiségű finom műtárgyakkal ujitottam fel állandókiállításomat Wedgwood, Sévres, Meissen, Rosenthal és Goldscheider fajancok, porcelánok, Moser-üvegek, olasz márványszobrok, eredeti olajfestmények és perzsaszőnyegek. Naponta friss vágott virág.

BALOG LINA
SUBOTICA

7328

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a t. tag urakat, hogy a Lloyd helyiségeiben az átalakítási munkálatok befejezést nyertek és a termék a tagok rendelkezésére állanak.

7359

Titkárság.

Figyelmeztetés.

Mindenkit óvunk attól, hogy Balázs-Piri Máriától és Ilonától a VII. Jugovića ulica 10 számú házat megvegye, mert ezt nekünk egy év előtt már eladták, az a miénk és mindenki felel esetleges kárunkért.

7350

Illgen István és neje
VII. Jugovića ul. 10.

OSTERZUCKER I

An die Israelitischen Cultusgemeinden!

Wir verständigen sämtliche jüdischen Gemeinden, dass die

Crvenkaer Zuckerfabrik A. G. in Crvenka (Bačka)

unter streng ritueller Aufsicht unseres Herrn Oberrabbiner Moses Deutsch Oster-Würfelzucker in 5 Kg. Kartons, 25 und 50 Kg. Kisten erzeugen wird und ersuchen sämtliche Gemeinden Ihren Bedarf bei obiger Fabrik schon jetzt vormerken zu lassen.

DER VORSTAND

7351

der Suboticaer Isr. Orth.-Gemeinde

Od kr. sudskog izvršitelja Aleksandra Djurkovića u Novoj Kanjiži
Izvrš. br. 194/1924.

Ponovi oglas dražbe.

Potpisani kr. sudski izvršitelj ovim oglasava, da je na osnovu rešenja subotičkog kr. sreskog suda br. 770/924. u korist po Dr. Djula Vereb advokata iz Subotice zastupljenog sunr. Franja Sekra rođi. Levi ovrhovoditelja radi 162.500 dinara i pripadaka odredjene ovrhe zapljenute pokretnine u vrednosti 104.875 din. na osnovu rešenja novakanjiškog kr. sreskog suda broj Gn. 770/1924. dalji postupak je odredio, dražba u korist ovrhovoditelja, na licu mesta, to jest u opštini P. Sv. Nikoli u mišau kod kuće ovršenika rok: 30-og septembra pre podne 10 sati t. g. kojom prilikom će du se zapljenute pokretnine kao: konje, kola, ugaj maže itd. po §§. 107. i. 108. čl. LX. 1881. god. najvećoj ponudi za gotov novac, eventualno ispod vrednosti na javnoj dražbi prodati.

Nova-Kanjiža, dne 10 septembra 1924. god.

Aleksandar Djurković
kr. sudski izvršitelj.

7330

Értesítjük t. vevőinket, hogy Fischer Sándor ur cégünk szolgálatából a mai nappal kilépett miért is nevezett cégünk részére ügyletek kötése, valamint pénzfelvételre nem jogosult.

Weisz és Schlesinger
festéknagykereskedők Subotica

7129

BIZTOS EXISTENCIA

SAROKHÁZ jólmenő vegyeskereskedéssel, nagy raktárakkal és mellékhelyiségekkel, régi, jól bevezetett terménykereskedés más vállalkozás miatt ELADÓ. Kedvező fizetési feltételek. Felvilágosítással szolgál

7277

Mavro Wetzelberg, Bačka-Palánkán

A Vajdaságban jól bevezetett, lehetőleg festékszakkabelli

**UTAZÓ
RAKTÁRNOK**

valamint az expedícóban jártas
azonnali alkalmazást nyerhet. — Részletes írásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Weisz és Schlesinger festéknagykereskedő céghez, Subotica intézendők. 7130

**ADRIJA ÁLT. BIZTOSÍTÓ R.-T.
BEOGRAD**

Foglalkozik a biztosítás minden ágával. Életkötvényei kauciókép elfogadhatnak.

Bácskai aligazgatóság:

Subotica, Trg Fra Ješo 15. Telefon 30.

Bánáti aligazgatóság:

V.-Bečkerek, Obilićeva ul. 3. Telefon 123.

Helyi képviselők és ügyes üzletszerzők felvételnek. 4791

**TRAFIKANT GÁBOR
ELŐNYAJÁNLATA**

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65.

a „ZORKA“

Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviselőjében
Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgalic, Vasgalic, Glaubersó,
Calcionalt Sulfat

6192

a „SHELL-COMPANIE“ képviselőjében:

„SHELL“ gépolaj
„SHELL“ hengerolaj,
„SHELL“ padlóolaj,
„SHELL“ nyersolaj (motorolaj)
„SHELL“ benzín
„SHELL“ petroleum.

**A Subotica Kereskedők és Gyárosok
Egyesülete (Lloyd)
NYILVÁNOS ÉTTERME**

Péter Király Park 5., a vasuti parkkal szemben.

ELSŐRENDŰ ÉTELEK és ITALOK.

Gyárosok, kereskedők és utazó urak találkozó helye.

A jugoszláv utazóknak 10% árengedmény.

Társas összejövetelekre, vacsorákra, bálakra külön termék.

Havi abonement étlap szerint 900 dinár

Azonnali belépésre, állandó állásra, jó fizetéssel

**FELVÉTEK
PERFEKT LEVELEZŐNŐ**

ki a szerb, német és magyar nyelvet bírja.

RODER DEZSŐ SOMBOR 6334

Utazó

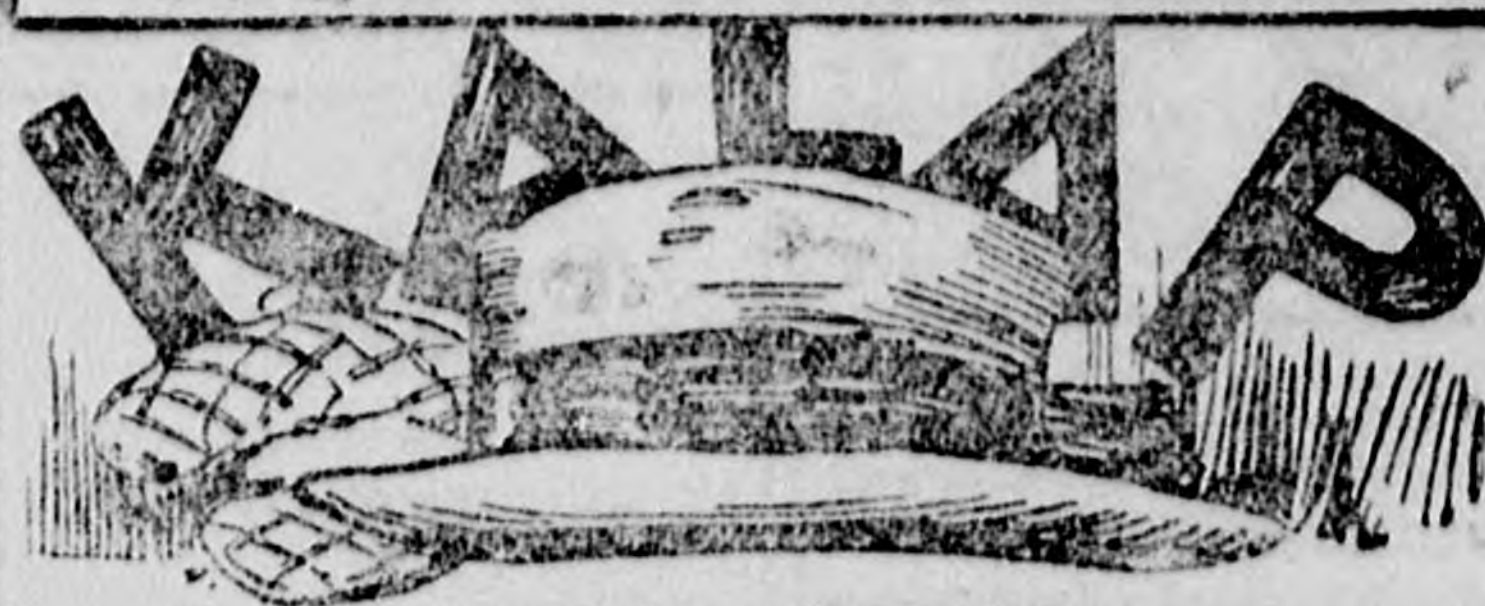
kerestetik, csak nőtlen, elsőrangú erő, akik a német nyelvet bírják, küldjék be ajánlatukat Dávid Grossberger Sombor, textilengros céghez. 7238

AUTOBENZIN

KENŐOLAJOK PETROLEUM
LEGGÖSBAN

HEUDUSKA és HERMAN
CÉGNÉL 7303

G. B. Borsalino.

EGYEDÜLI ELÁRUSÍTÁSA

BRAČA LÉNER SUBOTICA
FÉRFIDIVAT és FEHÉRNEMŰ RAKTÁRA 5338

Weitzenfeld és Társa

Alapítva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.

Táviratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota
Telep: Sentaí put.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM
BUTORHUZATOK
PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TÜZOLTÓ- és KERT-
TÖMLŐKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAP-
JU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT,
MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁ-
BÓL és LENBÓL, MINDENMŰ HÁZIVÁSZ-
NAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONYVAELADÁS és RÖLCSONZÉS

Tisztelettel értesítjük vevőinket, megrendelőinket és ismerőseinket, hogy
külföldi modelljeink megérkeztek
nőikalap divatszalonunk a legmodernebbül berendezve Pašićeva ul. 2. (Edény piac) nagy raktárral minden igényt kielégít. Átalakítást és javításokat izlésesen és pontosan elkészítünk.
HŐS PIROSKA és TÁRSA

Ajánlunk azonnali szállításra garantált legjobb minőségű

F A J A L M Á T

vagontételekben, rinfusa vagy ládákba csomagolva, ugyszintén kisebb tételekben is ab Čakovec allomás. — Obrtno i trgovačko d. d. Čakovec
Kivánatra mintákat küldünk. 7306

FASZÉN KÖSZÉN**KÁTRÁNY**

KAPHATÓ a VÁROSI GÁZGYÁRBAN
SUBOTICA 7198

GYAKORNOKOT (nőt)

keresünk azonnali belépésre.
Írásbeli ajánlatok, iskolai végzettség és fizetési igény megjelölésével
„INTERREKLAM D. D.“ Subotica
(Postafiók 34. szám) intézendők. 7270

HÁZASSÁG

Házasságot legjobb körökbe diszkrétan elintéző »Közvetítő-iroda« Subotica, Agina ul. 11. 7250

FOGLALKOZÁS

Villanyszerelő faluhelyen állást keres malomban vagy iparvállalatnál. Címeket a kiadóba kér. 7162

Szüretelő munkáslányok felvételnek vasárnap délelőttre. Jelentkezés: Piukovits József központi-irodája Subotica, VI., Jelašićeva ulica 4. 7316

Asztalos, önálló fédermunkás, famegmunkáló-gépekben jártas, állást keres. Címe: Bajusz János Senta, Regdanposta 2074-13. 7319

Zsák- és ponyvavarró-leány azonnali felvételre keresetik. Beck i drug Subotica, Csirkepiac. 7362

Pékség, idősebb, ki a szakmában teljesen jártas felvétetik. Ugyanott hertcsináló keresetik. Kocz Ferenc sütőmester Horgos, Szegedi-ut 103. 7312

Kertlakítást és ültést ilcsón elvállalok. Ajánlatokat »Kertész jelíre« a kiadóba kérek. 7222

Értelmes 7045
fiukat
tanulóknak
gépműhelyembe felveszek
CZUCZY
okl. gépészmérnök,
Vujković J. és Tarsa fátelapén

Kezelő-molnár 1/2—1 vagonos kisebb malomba állást keres. Kovácsics Antal molnár, özvegy Szántóné leveleivel, Beli-Ma-nastir, Baranja. 7294

Egy fiatal fűszeresgéd kerestetik. Cím a kiadóban. 7296

Főpincérnek vagy itcsének óvadékkal ajánlkozom. »Szakmabeli főpincér« jelige a kiadóhivatal.

Monogramhímzőt keres vidéki háziipar állandó munkára. Cím a kiadóban. 7367

Szüretelő munkáslányok felvételnek vasárnap d. e. Jelentkezés Piukovits József központi irodája Subotica, VI., Jelašićeva ul. 4. 7316

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszbelég melléklendő.

Csütörtök, Péntek,
Szombat

SODOMA és GOMORA

befejezése
6 felvonásban.

**NEMZETI
MOZGÓ-
SZÍNHÁZ
SOMBOR**

Bognársegédet felveszek. Baiski put 40. 7289

VÉTEL-ELADÁS

Malomkőszárvast, 3 águ keresztvassal, köfelszítővel, 2 drb kisebb szijvezetővel keresek megvételre. Ugyanitt eladó igen jókarban levő 16 HP Climax nyersolajmotor-lokomobil. Berda József, Novi-Gradac kod Suhopolja, Slavonia.

Tükör trumeau márvány-lappal, két méter magas, entré, hall, cassa vagy borbélyüzlet részére eladó. Cím a kiadóban. 7215

Eladó Valjevön egy jömegetű éjjeli üzlet. Érdeklődni lehet M. Russ Zemun Ribarska ul. 4. 7116

Ingyen minden vásárlónak egy divatos sapka, aki ruhaszükségletét Földes Samu ruházletében Suboticán (Narod-kávéház mellett) vásárolja. Reklám áram következék: Északpönyek D 450, férföltöny D 650-től, Raglán 600 D, Borkabát 1100, Nőkabátok 600 Din.-tól. Gyermekruhák, leánykönyvek minden árban kicsinyben és nagyban.

Fakereskedésnek alkalmas ház a Senta uton nagy udvarral eladó, esetleg kiadó. Cím a kiadóban. 7143

Sentán, beltéren, jóforgalmu vendéglő kiadó. A völgyparton egy jóforgalmu kocsmá eladó. Bergel Jakab ügynök. 7320

Egy egyes Wertheim-kassza jutányos áron eladó. Cím a kiadóban. 7289

8 HP Máv. teljes cséplő-garnitúra, 8 HP és 5 HP Hofherr teljes cséplő-garnitúra elköltözés miatt rögtön jutányosan eladó. Cím: Gürczig, Opovo, parna valjara, Bánát. 7302

Palicson 2 lánckaszáló azonnal eladó. Érdeklődni vágóhíddal szemben a vendéglőben Neszto Sokšić 7331

Régi mozaik cementlapok eladók. Érdeklődni lehet a Lloydban. 7361

KAVICS

betonfeldolgozásra és utak feltöltésére rendelés szerint minden mennyiségben olcsón kapható ab Novi-Sad dunapart vashidnál
M. Marjanović
kotró vállalat
Novisad, Bura-tér 13. 7336

Eladó Senta - felhőhegyen egy négyjárú malom negyedrészlakással együtt. Érdeklődők forduljanak Dražić Dusanhoz, Senta-felsőhegy. 7369

Ház piactéren, villany-luszter, Wertheim-kassza, butorok eladók. Subotica, Jelašević ulica 1. házfelügyelőnél. 7363

Bánátban 250 hold föld eladó. Gergics Antal, barátok mellett 6. 7365

KÜLÖNFÉLE

Két szoba-konyhás lakás mellékkeliségekkel, kerttel, szép butorizzal azonnalra átadó. Bővebbet »Progres«, Aleksandrova ulica 9. 7329

Uj vendéglő megnyitására társat keresek 50.000 dinárral. Cím a kiadóban.

Műfogat foglombákat részletfizetésre készítek vidékieknek is. Ápolónót rendelőmbé, házimestert házamba felfogadok. Dr. Blum Subotica, városház-tér. 7364

Különbejárú butorizzott szoba villanyvilágítással kiadó. Sencanski put 37. 7333

Szolid, intelligens fiatal-ember lakást kaphat uri családnál. Cím a kiadóban

Jóforgalmu éjjeli üzlet kiadó. Kiss István, Nova-Kaniža. 7267

Szépén butorizzott különbejárú kétablakos utcai szoba, közel a központhoz nov. 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 7175

Barchozmege rendelést az ünnepekre elfogad Mayer Alfréd Kakas-iskolánál.

Butorizzott szoba konyhával kiadó. Baiski put 26. 7297

Ne hagyja magát félrevezettetni

hanem csakis valódi Erényi-féle

„Diana-sósorszeszt“

vásároljon, garantált 50% tiszta sorszesztartalommal, mert egy üveg valódi „Diana-sósorszeszt“ legalább három üveg utánzattal ér fel-

Követeljen mindenütt

valódi „Diana-sósorszeszt“, amelynek burkolatán ez a felírás látható:

Sadrži 50% čiste vinske žeste (Tartalmaz 50% tiszta szeszt.)

Ahol valódi „Diana-sósorszeszt“, garantált 50% szesztartalommal nem kapható, forduljon a vojvodinai főlerakathoz: Koródy Lajos és Tarsa, Novisad.

Főelárusító Jugoszlávia területére:

Jugopharmacia r. t. Diana-osztálya,
Zagreb, Prilaz 12. sz.

7986

Az Első Dunagőzhajózási Társaság Pécs-Szabolcsi bányatermékeinek elárusítását újra megkezdtük.

Köztudomásu, hogy nevezett társaságnak módjában áll nemcsak minőség tekintetében, de a legmodernebb technikai berendezések folytán a sortiment tekintetében is a legmesszebbmenő igényeket kielégíteni.

ELÁRUSÍTÁS ALÁ KERÜLŐ SZÉNFAJOK:

PÉCS-SZABOLCSI APRÓSZÉN

PÉCS-SZABOLCSI KOCKASZÉN

PÉCS-SZABOLCSI DIÓSZÉN

PÉCS-SZABOLCSI KOVÁCSSZÉN

kétszer mosott.

Mint a multban, ugy most is arra fogunk törekedni, hogy nb. vevőinket teljes megelégedettségre szolgáljuk ki.

Részletes árajánlattal készséggel szolgálunk.

A. LÖWY DRUG SUBOTICA

Telefon 129.

7304

Telefon 129.

BECK JENŐ

KÖTÖTTÁRU ÜZEME, PAŠIĆEVA ULICA 10.

**MINDENNEMŰ
KÖTÖTT- és SZÖVÖTT-
ÁRU GYÁRI ÁRON!**

**HARISNYA
KEZTYÜ**

Óriási választék! Olcsó árak!

**SPECIALIS SZAKÜZLET:
PAŠIĆEVA UL. 8. GÖZFÜRDŐ MELLETT.**

**BŐR-
FEDÉLLEMEZ**
ERŐS
TARTÓS
VIHARTÁLLÓ

Gyártja: Beogradi asphalt és kátrány vegyitermékek gyára Beograd

Vuka-Karadžića 6. — Sürgőnycim: GROZIT. — Telefon 27-20.

Csak az a valódi Grozitt bőrmez, melynek tokercsel ezen címkével vannak ellátva. Utánzatot ne fogadjon ell GYÁRTUNK: Asphalt fedéllemezt, kátránylemezt, asphaltizárgatólemezt, asphalt martixot, bitumens, keményszurkot, lágyiszurkot, kőszénkátrányt, karbolinenumot, facementet, talasphaltot nedves falak szárazza tételére. — Vállalunk tetőfedést bőrlémezrel és kátránylemezzel, asphaltmunkálatokat tiszta természetes asphalttal több évi jóállás mellett

Subotici képviselő és lerakat

Schweiger i Drugovi cégnél, Tolstojeva (Oder) ul. 17. Telefon 85.

Novisadi képviselő és lerakat: Emerich Gerő.

Sombori képviselő és lerakat: Goldfahn & Comp.

7112